

ЗАСТОСУВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ СИСТЕМИ КЛАСИФІКАЦІЇ ҐРУНТІВ WRB ДО КАРТИ ҐРУНТОВОГО ПОКРИВУ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

У публікації відображено особливості класифікації ґрунтів, що використовуються в Україні. Визначено умови впровадження єдиної міжнародної класифікації. проблеми та перспективи її практичного застосування. На прикладі середньомасштабної ґрунтової карти Хмельницької області показана можливість застосування міжнародної системи класифікації ґрунтів для коректування існуючих ґрунтових карт окремих регіонів. Апробована методика кореляції національної та міжнародної класифікаційних систем.

Ключові слова: ґрунтовий покрив, ґрунтові карти, класифікація ґрунтів, WRB, Хмельницька область.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Геополітичне розташування України і, зокрема, Хмельницької області, робить використання її ґрунтових ресурсів регіоном різноманітних інтересів європейських держав. В зв'язку з цим принципово важливим є формування адекватного ґрунтово-інформаційного простору. Розуміючи важливість інтеграції окремих країн і вирішення ґрунтово-ресурсних проблем на глобальному рівні, Міжнародний інститут прикладного системного аналізу в кооперації з провідними національними ґрунтовими центрами Білорусії, Молдови, Росії й України, а також з рядом міжнародних організацій (ФАО/WRB, Європейське Ґрунтове бюро) сконцентрували зусилля на розробці інтегральної ґрунтової бази даних, що може використовуватись у ґрунтовій географічній системі Європейського Союзу (EBCIS). Інтенсивний розвиток геоінформаційних технологій, в тому числі розділу ґрунтознавчих даних у Інтернеті, необхідність тісного спілкування ґрунтознавців різних країн, викликають необхідність застосування міжнародної класифікації та номенклатури ґрунтів (WRB) [8] при створенні картографічних матеріалів. Світова реферативна база ґрунтових ресурсів стає поступово відомою широкому загалу ґрунтознавців, в тому числі й українських. Вітчизняним ґрунтознавцям необхідно прикласти максимум зусиль, щоб про наше національне багатство – ґрунти – було широко інформоване світове ґрунтознавче коло науковців. А для цього потрібно при формуванні інформаційної бази користуватись підходами загальноновизнаного інструменту – WRB, зважаючи на те, що ця система і далі інтенсивно розвивається.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. При створенні інформаційної бази на принципах WRB виникає ряд проблем кореляції таксономічної приналежності ґрунтів, діагностованих за допомогою національних і міжнародної систем класифікації. Головна проблема полягає в тому, що національні ґрунтові класифі-

кації будуються на різних принципах, а ґрунти мають регіональну специфіку, яка відображається в наборі характеристик, що використовуються для їх класифікації. В основі діючої в Україні класифікації ґрунтів лежить еколого-генетичний принцип, що виходить із тріади Докучаєва "чинники ґрунтоутворення – процеси – профіль" і полягає в аналізі в першу чергу процесів ґрунтоутворення. В основі WRB лежить субстантивно-генетичний принцип, що передбачає для діагностики використовувати насамперед будову ґрунтового профілю. Ряд дослідників вважає, що через такі відмінності в підходах, пріоритетах і критеріях класифікації здійснити адекватну кореляцію між таксонами національних класифікацій та WRB неможливо. Однак в ряді робіт останніх років [1, 9] приводиться різної міри кореляція ґрунтів Росії та Європейських країн колишнього СРСР з ґрунтами, внесеними в EBCIS. Першою роботою в цьому плані в Україні була стаття В.В. Медведєва [1]. Мета цієї роботи, передусім, інформаційна – викласти основні принципи класифікаційної системи WRB на прикладі ґрунтової карти України. В подальшому роботи із кореляції української системи класифікації ґрунтів та міжнародної в основному зосереджені на кафедрі ґрунтознавства ЧНУ: на прикладі середньомасштабної ґрунтової карти Чернівецької області показана можливість застосування міжнародної системи класифікації ґрунтів для коректування існуючих ґрунтових карт окремих регіонів [7]; аналогічні роботи виконані щодо карт Тернопільської області [6], Українських Карпат [4], апробовано методику кореляції для коректування ґрунтових карт великого масштабу [5].

Метою даної роботи є кореляція легенди ґрунтової карти Хмельницької області масштабу 1:200000 1967 року видання (генералізованої нами за принципом переважного ґрунту), з WRB-2006. В роботі застосований метод повторної діагностики ґрунтів за принципами сучасної української та міжнародної класифікації

із використанням описів типових ґрунтів з фондових матеріалів інституту землеустрою та з посібника "Методика крупномасштабного дослідження ґрунтів колгоспів і радгоспів Української РСР" [2].

Виклад основного матеріалу. При аналізі вихідної карти відмічено суттєву різницю між назвою ґрунтів на карті та сучасною номенклатурою ґрунтів, яка використовується в Україні, оскільки ця карта, як і всі великомасштабні карти окремих господарств, використовує класифікацію та номенклатуру застарілу, базовану на вимогах "Методики крупномасштабного дослідження ґрунтів". Як відомо, загальноприйнятою на території колишнього СРСР була класифікація ґрунтів Ґрунтового інституту ім. Докучаєва (1977). Загалом погоджуючись з цією класифікацією, ґрунтознавці України вносили свої зміни і встановлювали

своє бачення цього питання [3]. При кореляції використано класифікацію, яка на даний наш найширше застосовується в Україні. Важливим моментом було те, що за вимогами стандарту, на середньомасштабних ґрунтових картах зображаються тільки типи і підтипи ґрунтів, гранулометричний склад на них не вказується, тому дані про нього та про оглеєння, вказані на вихідній карті, враховувались для діагностики ґрунтів за сучасною українською системою класифікації ґрунтів, однак на кінцевій карті не відмічались.

Результати повторної діагностики номенклатурного списку ґрунтів за сучасною українською класифікацією на основі критичного аналізу будови ґрунтових профілів, їх ландшафтної приуроченості та основних властивостей, представлені в таблиці 1.

Таблиця 1

Кореляція номенклатури ґрунтів вихідної карти з сучасною українською номенклатурою

Назва ґрунтів за сучасною українською класифікацією	Вихідна назва ґрунтів
1F,d Дернові звичайні	161F,d. Дернові супіщані і суглинкові ґрунти (лише в комплексі)
2ek Дерново-карбонатні	163ek. Дернові еродовані суглинкові ґрунти
	165ek. Дернові карбонатні ґрунти на елювії щільних карбонатних порід
3A Дернові борові	160A. Піски слабо задерновані слабогумусовані
4 L, d, F Дернові глеєві	162L,d,F. Дернові оглеєні супіщані, суглинкові ґрунти, в тому числі: слабозмиті
5d Дернові глеєві опідзолені	168d. Дернові опідзолені оглеєні ґрунти (лише в комплексі)
6 F, A Дерново-підзолисті ґрунти	2F,A. Дерново-слабо і середньопідзолисті глинисто-піщані ґрунти
	3 F,A. Дерново-слабопідзолисті супіщані ґрунти, в тому числі слабозмиті
7F, A, L Дерново-підзолисті глейові ґрунти	10F. Дерново-середньо- і сильнопідзолисті глейові супіщані ґрунти
	16F. Підзолисто-дернові оглеєні ґрунти
	6F. Дерново-прихованопідзолисті і слабозмиті глеюваті піщані та глинисто-піщані ґрунти
	7 F, A. Дерново-слабопідзолисті глеюваті супіщані ґрунти
	8F. Дерново-середньо- і сильнопідзолисті глеюваті супіщані ґрунти
	9L. Дерново-слабопідзолисті глейові піщані ґрунти
8L Світло-сірі лісові	17L. Ясно-сірі опідзолені ґрунти, в тому числі: слабозмиті, середньзмиті
9L Світло-сірі лісові глейові	21L. Ясно-сірі опідзолені оглеєні ґрунти, в тому числі слабозмиті
10L Сірі лісові	18L. Сірі опідзолені ґрунти, в тому числі: слабозмиті, середньзмиті
11L Сірі лісові глейові	22L. Сірі опідзолені оглеєні ґрунти, в тому числі: слабозмиті, середньзмиті
12L Темно-сірі лісові	19L. Темно-сірі опідзолені ґрунти, в тому числі слабозмиті, середньзмиті, сильнозмиті
13L Темно-сірі лісові глейові	23L. Темно-сірі опідзолені оглеєні ґрунти, в тому числі: слабозмиті, середньзмиті, сильнозмиті
14L, q Чорноземи опідзолені	20L. Чорноземи опідзолені, в тому числі: слабозмиті, середньзмиті, сильнозмиті
	30L. Чорноземи реградовані, в тому числі: слабозмиті, середньзмиті
	72q. Чорноземи на піщаних глинах, в тому числі: слабозмиті, середньзмиті, сильнозмиті 7,5%
15L, q Чорноземи вилугувані	111L,q Чорноземно-лучні ґрунти
	116L, al. Чорноземно-лучні вилугувані і опідзолені ґрунти
	36L. Чорноземи неглибокі малогумусні вилугувані
	42L. Чорноземи глибокі малогумусні вилугувані

<i>Продовження таблиці 1</i>	
16L, ек Черноземи типові	34L. Черноземи неглибокі малогумусні, в тому числі: слабозмиті, середньозмиті
	35L/P. Черноземи неглибокі малогумусні карбонатні (лише в комплексі)
	40L. Черноземи глибокі малогумусні, в тому числі: слабозмиті, середньозмиті, сильноозмиті
	41L. Черноземи глибокі малогумусні карбонатні, в тому числі: слабозмиті
	78ек. Черноземи карбонатні на елювії карбонатних порід, в тому числі: слабозмиті, середньозмиті, сильноозмиті
17L Лугово-чорноземні опідзолені	24L. Черноземи опідзолені оглеєні, в тому числі: слабозмиті, середньозмиті, сильноозмиті
18L, d Лугово-чорноземні вилугувані	103L. Лучно-чорноземні осолоділі ґрунти (лише в комплексі)
	95L,d. Лучно-чорноземні ґрунти
	97L. Лучно-чорноземні вилугувані і опідзолені ґрунти
19L Лугово-чорноземні типові	96L. Лучно-чорноземні карбонатні ґрунти
20al, d, F, d Лугові чорноземні	121al, d, F. Лучні глейові ґрунти
	122d. Лучні та дернові карбонатні глейові ґрунти (лише в комплексі)
21al Алювіальні дернові	130al. Лучні та дернові шаруваті ґрунти
	158al. Дернові розвинені піщані ґрунти
	159al. Дернові оглеєні піщані ґрунти
22al, L, d, ald Алювіальні лугові	118al, L, d, ald. Лучні ґрунти
	124al. Лучні опідзолені та лучні опідзолені оглеєні ґрунти
23al, d Алювіальні лугово-болотні	131ald. Лучно-болотні ґрунти
24al Алювіальні болотні оторфовані	133al. Болотні ґрунти
25 Торф'янисто-глейові	135. Торфувато-болотні ґрунти
26А Торф'яно-глейові	136А. Торфово-болотні ґрунти
27al Торфові низинні	138al. Торфовища низині

Після проведеної кореляції та генералізації на карті виділено 24 типи та підтипи ґрунтів (рис.1). Виявлено, що найбільші масиви на території Хмельницької області займають чорно-

земи всіх трьох лісостепових підтипів, а також сірі лісові ґрунти.

Відповідні назви ґрунтів за WRB-2006 представлені в таблиці 2

Таблиця 2

Пояснення головних ґрунтових груп та одиниць на карті, складеної згідно з номенклатурою WRB

Головна ґрунтова група	Назви ґрунтів згідно з українською класифікацією	Коротка характеристика ґрунтів і їх властивостей
Ареносоли Arenosols ARha ARng	Дернові звичайні на флювіогляціальних породах Дернові борові на давньоалювіальних породах	Arenosols – піщані ґрунти – як ті, що утворились на залишкових пісках на місці вивітрювання багатих кварцом відкладів або порід, так і ті, що розвинулись на недавно відкладених пісках на зразок дюн у приморських областях і пустелях.
Умбрисоли Umbrisols UM UMgl	Дернові звичайні на делювіальних породах Лугові чорноземні на делювії Лугові чорноземні на флювіогляціальних відкладах Алювіальні лугові на лесових породах Алювіальні лугові на делювіальних породах	Umbrisols – ґрунти, у яких у межах мінерального поверхневого горизонту (у більшості випадків із низькою насиченістю основами) накопичився гумус в такій кількості, що значно впливає на режими і використання ґрунту.
Лептосоли Leptosols LPk	Дерново-карбонатні	Leptosols – дуже малопотужні ґрунти, утворені на щільній породі, а також ґрунти, які містять багато гравію і/або сильно кам'янисті.

<i>Продовження таблиці 2</i>		
Глейсоли Gleysols Glu	Дернові глеєві на лесових породах Дернові глеєві на делювіальних породах Дернові глеєві опідзолені на делювіальних породах	Gleysols – перезволожені ґрунти, які у неосушеному стані насичуються ґрунтовою водою протягом тривалого періоду, якого достатнього для розвитку характерного зразка забарвлення gleyic
Альбелювісоли Albeluvisols ABum ABgl	Дерново-підзолисті ґрунти на давньоалювіальних породах Дерново-підзолисті ґрунти на флювіогляціальних породах Дерново-підзолисті глейові ґрунти на флювіогляціальних породах Дерново-підзолисті глейові ґрунти на лесових породах Дерново-підзолисті глейові ґрунти на давньоалювіальних породах	Albeluvisols – ґрунти, які мають у межах 1 метра від поверхні ілювіально-глинистий горизонт із верхньою межею, яка є результатом язикоподібного затікання знебарвленого ґрунтового матеріалу в ілювіальний горизонт.
Феоземи Phaeozems PHlv PHlv PHng PHha PHgz	Світло-сірі лісові Світло-сірі лісові глейові Сірі лісові Сірі лісові глейові Темно-сірі лісові Чорноземи опідзолені Темно-сірі лісові глейові	Phaeozems – ґрунти вологих степів (лугів) і лісів помірно континентального клімату. Вони багато в чому схожі на чорноземи і каштаноземи, але інтенсивніше вилугувані. Тому вони мають темний, гумусований поверхневий горизонт, бідніший основами, ніж відповідні горизонти чорноземів і каштаноземів.
Чорноземи Chernozems CHlv CHvo CHng	Лугово-чорноземні типові Лугово-чорноземні вилугувані Лугово-чорноземні опідзолені Чорноземи типові на щільних карбонатних породах Чорноземи типові на лесових породах Чорноземи вилугувані	Реферативна група чорноземів містить ґрунти з потужним чорним поверхневим шаром, багатим органічною речовиною.
Флювісоли Fluvisols FLgl FLum	Лугові чорноземні на сучасному алювії Алювіальні дернові на сучасному алювії Алювіальні лугові на сучасному алювії Алювіальні лугово-болотні Алювіальні болотні оторфовані	Fluvisols містять генетично молоді інтразональні ґрунти на алювіальних відкладах. Ґрунти не обмежені тільки річковими відкладами (латинською fluvius – ріка); вони також трапляються на озерних і морських відкладах.
Гістосоли Histosols HSsa	Торф'янисто-глейові Торфові низинні Торф'яно-глейові	Histosols – ґрунти, сформовані з органічного матеріалу.

Виходячи із вище обґрунтованого, скориставшись опублікованими рекомендаціями, ми створили для Хмельницької області кореляцій-

ну таблицю існуючих на цій території ґрунтів (таблиця 3).

Кореляційна таблиця між сучасною українською і міжнародною номенклатурами ґрунтів

Назва ґрунту згідно вітчизняної класифікації	Реферативна група	Рівень кваліфікатора-префікса	Індекс
1F. Дернові звичайні на флювіогляціальних породах	Arenosols	Haplic	ARha
1d. Дернові звичайні на делювіальних породах	Umbrisols	Mollic	UM
2ek. Дерново-карбонатні	Leptosols	Rendzic	LPk
3A. Дернові борові на давньоалювіальних породах	Arenosols	Haplic	ARha
4L. Дернові глеєві на лесових породах	Gleysols	Umbric	Glu
4d. Дернові глеєві на делювіальних породах	Gleysols	Umbric	Glu
4F. Дернові глеєві на флювіогляціальних породах	Arenosols	Endogleyic	ARng
5d. Дернові глеєві опідзолені на делювіальних породах	Gleysols	Umbric	Glu
6A. Дерново-підзолисті ґрунти на давньоалювіальних породах	Albeluvisols	Umbric	ABum
6A. Дерново-підзолисті ґрунти на флювіогляціальних породах	Albeluvisols	Umbric	ABum
7F. Дерново-підзолисті глейові ґрунти на флювіогляціальних породах	Albeluvisols	Gleyic	ABgl
7A. Дерново-підзолисті глейові ґрунти на давньоалювіальних породах	Albeluvisols	Gleyic	ABgl
7L. Дерново-підзолисті глейові ґрунти на лесових породах	Albeluvisols	Gleyic	ABgl
8L. Світло-сірі лісові	Phaeozems	Luvic	PHlv
9L. Світло-сірі лісові глейові	Phaeozems	Endogleyic	PHng
10L. Сірі лісові	Phaeozems	Haplic	PHha
11L. Сірі лісові глейові	Phaeozems	Endogleyic	PHng
12L. Темно-сірі лісові	Phaeozems	Greyic	PHgz
13L. Темно-сірі лісові глейові	Phaeozems	Endogleyic	PHng
14L,q. Чорноземи опідзолені	Phaeozems	Greyic	PHgz
15L,q. Чорноземи вилугувані	Chernozem	Luvic	CHlv
16L. Чорноземи типові на лесових породах	Chernozem	Voronic	CHvo
16ek. Чорноземи типові на щільних карбонатних породах	Chernozem	Voronic	CHvo
17L. Лугово-чорноземні опідзолені	Chernozem	Endogleyic	CHng
18L,d. Лугово-чорноземні вилугувані	Chernozem	Endogleyic	CHng
19L. Лугово-чорноземні типові	Chernozem	Endogleyic	CHng
20al. Лугові чорноземні на сучасному алювії	Fluvisols	Gleyic	FLgl
20d. Лугові чорноземні на делювії	Umbrisols	Gleyic	
20F. Лугові чорноземні на флювіогляціальних відкладах	Umbrisols	Gleyic	UMgl
21al. Алювіальні дернові на сучасному алювії	Fluvisols	Umbric	FLum
22al. Алювіальні лугові на сучасному алювії	Fluvisols	Gleyic	FLgl
22L. Алювіальні лугові на лесових породах	Umbrisols	Gleyic	UMgl
22d. Алювіальні лугові на делювіальних породах	Umbrisols	Gleyic	UMgl
23al, d. Алювіальні лугово-болотні	Fluvisols	Gleyic	FLgl
24al. Алювіальні болотні оторфовані	Fluvisols	Histic	FLhi
25. Торф'янисто-глейові	Histosols	Sapric	HSsa
26A. Торф'яно-глейові	Histosols	Sapric	HSsa
27al. Торфові низинні	Histosols	Sapric	HSsa

ГРУНТИ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

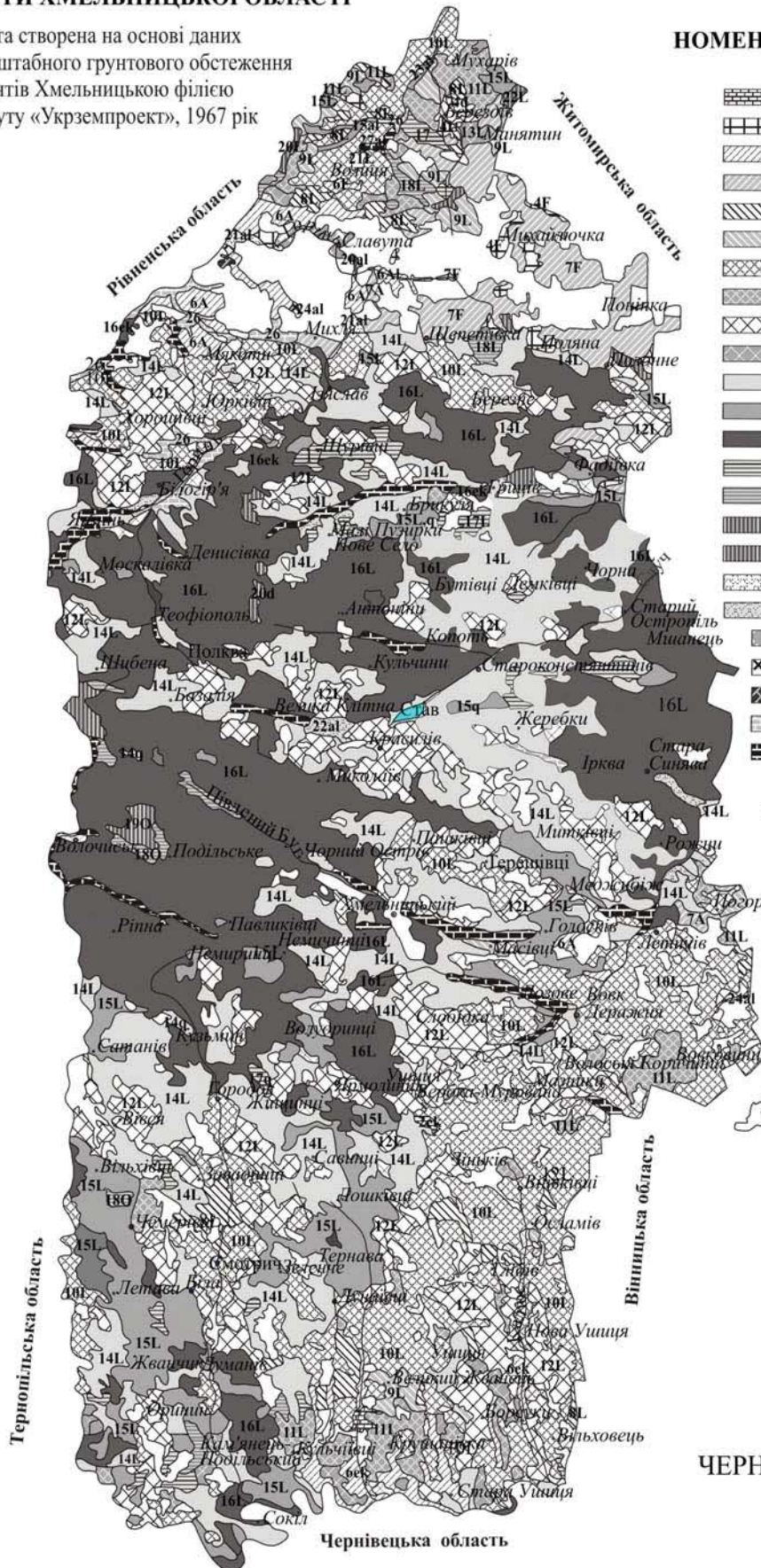
Карта створена на основі даних великомасштабного ґрунтового обстеження ґрунтів Хмельницькою філією інституту «Укрземпроект», 1967 рік

НОМЕНКЛАТУРНИЙ СПИСОК ГРУНТІВ

- 2 Дерново-карбонатні
- 4 Дернові глесві
- 6 Дерново-підзолисті
- 7 Дерново-підзолисті глейові
- 8 Світло-сірі лісові
- 9 Світло-сірі лісові глейові
- 10 Сірі лісові
- 11 Сірі лісові глейові
- 12 Темно-сірі лісові
- 13 Темно-сірі лісові глейові
- 14 Чорноземи опідзолені
- 15 Чорноземи вилугувані
- 16 Чорноземи типові
- 17 Лугово-чорноземні опідзолені
- 18 Лугово-чорноземні вилугувані
- 19 Лугово-чорноземні типові
- 20 Лугові чорноземні
- 21 Алювіальні дернові
- 22 Алювіальні лугові
- 23 Алювіальні лугово-болотні
- 24 Алювіальні болотні оторфовані
- 25 Торфувато-болотні
- 26 Торф'яно-глейові
- 27 Торфові низинні

ГРУНТОТВОРНІ ПОРОДИ

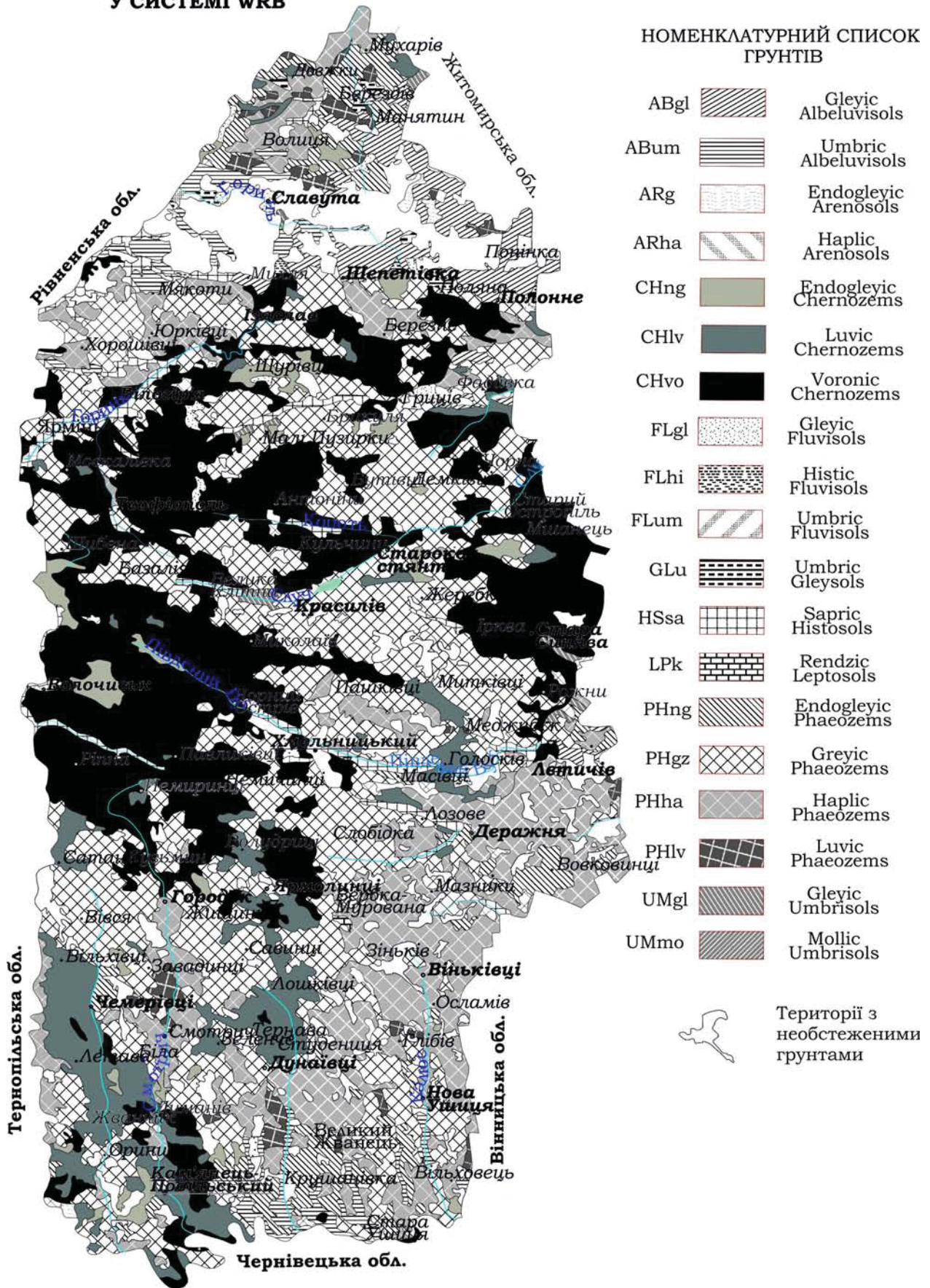
- L Леси і лесовидні породи
- F Воднольодовикові відклади
- A Алювій давній
- al Алювій сучасний
- d Дельовій
- ек Елювій карбонатних порід
- k Карбонатні породи
- q Глини
- o Прісноводні суглинки
- Необстежені території (ДЛФ)

ЧЕРНІВЦІ 2010

Рис. 1. Ґрунти Хмельницької області

**ГРУНТИ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ
У СИСТЕМІ WRB**

Діагностика ґрунтів на другому рівні

Endogleyic	має між 50 і 100 см від мінеральної поверхні в деяких частинах відновні умови й у ≥ 25 % об'єму ґрунту забарвлення gleyc (глеїове)
Gleyic	має в межах 100 см від мінеральної поверхні ґрунту в деяких частинах відновні умови й у ≥ 25 % об'єму ґрунту забарвлення gleyc
Greyic	має за Манселлом забарвлення з насиченістю ≤ 3 у вологому стані, значенням ≤ 3 у вологому і ≤ 5 у сухому стані та оголені зерна мулу й піску на поверхнях агрегатів у межах 5 см від поверхні
Haplic	використовується тоді, коли жоден з попередніх кваліфікаторів не може застосуватися
Histic	має histic (торф'яний) горизонт, що починається в межах 40 см від поверхні
Humic	містить у дрібноземі більше 1% органічного вуглецю у межах верхніх 50 см
Luvic	має argic (глинисто-ілювіальний) горизонт з $\text{CKO} \geq 24$ смоль \cdot kg^{-1} глини, що починається в межах 100 см від поверхні, над ним лежить легший за гранскладом матеріал, насиченість основами ≥ 50 %
Mollic	має mollic горизонт (добре оструктурений темний поверхневий горизонт з високою насиченістю основами, середнім і високим вмістом органічної речовини)
Rendzic	має mollic горизонт, який містить карбонати, або безпосередньо лежить над карбонатним матеріалом, що містить ≥ 40 % еквіваленту карбонату кальцію
Sapric	після розтирання менше однієї шостої об'єму органічного матеріалу у межах верхніх 100 см складається з рослин, які візуально розпізнаються (<i>тільки в Histosols</i>)
Umbric	має umbric горизонт – потужний, збіднений основами темний поверхневий багатогумусний
Voronic	має voronic горизонт – глибокий, добре оструктурений, чорнуватий поверхневий горизонт із високими насиченістю основами, вмістом гумусу і біологічною активністю

Аналіз таблиці свідчить, що одиниці другого таксономічного рівня WRB досить точно відображають різноманіття ґрунтів регіону, співпадаючи з типовими і підтиповими рівнями української класифікації ґрунтів, але дуже генералізовані, щоб відобразити роди і види ґрунтів.

На основі кореляційної таблиці створений номенклатурний список ґрунтів Хмельницької області до середньомасштабної ґрунтової карти і сама ґрунтова карта (рис. 2). Аналізуючи отриману карту, слід відмітити її високу ступінь генералізації, бо фактично ґрунти на родовому і нижчому таксономічному рівнях на ній не виділяються. Проте створення ґрунтової карти Хмельницької області на основі номенклатури WRB дозволяє інтегрувати результати ґрунтових обстежень регіонального рівня в європейський і світовий.

Цікаво дослідити питання про класифікаційну розмаїтість ґрунтів території області. Такою мірою може виступати повнота представленості ґрунтових одиниць WRB на зазначеній території, виражена у відсотках від їхнього загального числа в легенді ґрунтової карти світу WRB. Відзначимо, що на території області одержали розвиток 9 реферативних груп WRB, що складає 28% від їхньої загальної кількості (32). Аналіз карти показав, що порівняно з WRB 1998 року, новітня версія дає можливість на необхідному для середньомасштабних ґрунтових карт рівні деталізації представляти особливості географії та топографії ґрунтового по-

криву окремих, порівняно невеликих, територій. Другий рівень класифікації досить тісно корелює з таксоном підтипу ґрунту у вітчизняній класифікації. Тільки в окремих випадках спостерігаються втрати генетичної інформації, коли деякі ґрунти, що представляють різні типи у вітчизняній класифікації, об'єднуються при застосуванні WRB – наприклад, чорноземні опідзолені й темно-сірі лісові, оглеєні різновиди сірих лісових ґрунтів різних підтипів. Однак, так як у WRB -2006 введений третій рівень – кваліфікаторів-суфіксів, існує можливість картографування великого масштабу з достатньою деталізацією, тим самим узагальнюючи ґрунтово-картографічний матеріал у зрозумілу для ґрунтознавців різних країн форму.

Відмічено особливості формування структури ґрунтового фонду області при використанні WRB, пов'язані з розбіжностями у генетичній інтерпретації груп ґрунтів. Наприклад, частина ґрунтів, які у вітчизняній класифікації вважаються чорноземами, за міжнародними уявленнями не відносяться до цієї реферативної групи, а формують групу фезоземів.

Отже, згідно міжнародної номенклатури виділені на карті Хмельницької області ґрунти отримали відповідні назви: Gleysols, Arenosols, Umbrisols, Leptosols, Albeluvisols, Chernozems, Phaeozems, Fluvisols, Histosols. Серед них переважають Phaeozems Greyic, Chernozems Voronic, Phaeozems Haplic.

Висновки. Отже, розроблений алгоритм

кореляції вітчизняної номенклатури ґрунтів з міжнародною достатньо ефективний при створенні середньомасштабних ґрунтових карт у системі WRB з метою поширення інформації про ґрунтовий покрив окремих регіонів Украї-

ни в міжнародному аспекті. Показано, що міжнародна система не може замінити національну, оскільки вона більш узагальнена і її варто розглядати як додаткову до національних класифікацій ґрунтів регіону.

Література:

1. *Медведев В.В.* Досвід застосування міжнародної класифікації ґрунтів до ґрунтової карти України / *В.В.Медведев* // Вісник аграрної науки. – К.: 1999. – №1. – с. 11-18.
2. Методика крупномасштабного дослідження ґрунтів колгоспів і радгоспів Української РСР / Ред. *Грінченко О.М., Гринь Г.С., Крупський М.К., Кочкін М.А., Можейко О.М.* – Харків.: Держсільгоспвидав УРСР, 1958. – 485с.
3. Полевой определитель почв / Под ред *Н.И.Полупана и др.* – К.: Урожай, 1981. – 320 с.
4. *Польчина С.М.* Ґрунти Українських Карпат у світовій реферативній базі ґрунтових ресурсів WRB // *С.М.Польчина* // Вісник Одеського національного університету. – Том 14. Вип.7. Географічні та геологічні науки. – 2009. – с. 180-187.
5. *Польчина С.М.* Застосування принципів WRB при створенні ґрунтових карт великого масштабу / *С.М.Польчина* // Генеза, географія та екологія ґрунтів. Зб. Наукових праць Львівського національного університету. – Львів, 2008. – с. 417-423.
6. *Польчина С.М.* Застосування системи класифікації ґрунтів WRB до ґрунтової карти Тернопільської області / *С.М.Польчина* // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету. Серія: географія. – Тернопіль. – №1. – 2007. – с. 36-41.
7. *Польчина С.М.* Кореляція ґрунтової карти Чернівецької області зі світовою реферативною базою ґрунтових ресурсів WRB / *С.М.Польчина* // Науковий вісник ЧНУ. Сер. Біологія. Вип. 343. – Чернівці: Рута, 2007 – С.166-172.
8. Світова реферативна база ґрунтових ресурсів 2006. Звіт про ґрунтові ресурси світу 103 (*Пер. Польчина С.М., Нікорич В.А.*) – Рим: ФАО, 2006; Чернівці: ЧНУ, 2007.-24-27.
9. Интеграция данных о почвах России, Белоруссии, Молдавии и Украины в почвенную географическую базу данных Европейского союза. / *Столбовой В., Монтанарелла Л., Медведев В. и др.* // Почвоведение. – 2001. - №7. – с. 773-790.

Резюме:

Польчина С., Вахняк В., Гаврилюк В. ПРИМЕНЕНИЕ МЕЖДУНАРОДНОЙ СИСТЕМЫ КЛАССИФИКАЦИИ ПОЧВ WRB К КАРТЕ ГРУНТОВОГО ПОКРОВА ХМЕЛЬНИЦКОЙ ОБЛАСТИ.

В публикации отображены особенности классификаций почв, которые используются в Украине. Определено условия внедрения единственной международной классификации. проблемы и перспективы ее практического приложения. На примере среднемасштабной ґрунтовой карты Хмельницкой области показанная возможность применения международной системы классификации почв для корректировки существующих ґрунтовых карт отдельных регионов. Апробированная методика корреляции национальной и международной классификационных систем

Ключевые слова: почвенный покров, почвенные карты, классификация почв, WRB, Хмельницкая область.

Summary:

Pol'china S., Vakhnyak W., Gavrilyuk W. APPLICATION OF INTERNATIONAL SYSTEM OF CLASSIFICATION OF SOILS OF WRB IS TO MAP OF THE GROUND COVER OF KHMEL'NICKOY AREA.

On the example of the mesoscale soil map of Khmel'nitsky region possibility of soil's international classification system application for adjustment of the existent soil's maps of separate regions was shown. In obedience to an international nomenclature soils are selected on the map of the Khmel'nickoy area got the proper names: Gleysols, Arenosols, Umbrisols, Leptosols, Albeluvisols, Chernozems, Phaeozems, Fluvisols, Histosols. Among them prevail Phaeozems Greyic, Chernozems Voronic, Phaeozems Haplic. The method of correlation between national and international classification systems is offered.

The features of forming of structure of the ground fund of area are marked at the use of WRB, related to divergences in genetic interpretation of groups of soils. For example, part of soils which in domestic classification are considered black earths, after international presentations does not behave to this abstract group, but form the group of feozemiv.

The developed algorithm of correlation of domestic nomenclature of soils with international is effective enough at creation of the serednemasshtabnikh ground maps in the system WRB with the purpose of distribution of information about the ground cover of separate regions of Ukraine in an international aspect. It is rotined that the international system can not replace national, as it is more generalized and it costs to examine it as additional to national classifications of soils of region.

Keywords: soil's cover, soil maps, classification of soils, WRB, Khmel'nitsky region.